

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי נתניה

ב"ה

תיק מספר: [REDACTED]

תאריך: [REDACTED] בתשרי התשע"ד

הזנת החלטה: (09/2013)

מבקש/ת: [REDACTED]

ת.ז.: [REDACTED]

משיב/ה: [REDACTED]

ת.ז.: [REDACTED]

הגדון: שלום בית / מ' נא' /

פני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא - אב"ד

הרב אברהם מייזלס - דיין

הרב רפאל י. בן שמעון - דיין

ג"כ האגף - ד"ר נאסר אלם
ג"כ הבג"ד - ד"ר א"ל תל-ס

פ ס ק - ד י נ

הרב אברהם מייזלס - דיין

בפנינו תביעת הבעל לגירושין בה כרך את כל התביעות הנלוות, ומנגד תביעת האשה לשלום בית. הצדדים וב"כ הגישו סיכומים בתביעותיהם.

רקע עובדתי רלוונטי:

- א. הצדדים נישאו כדמו"י בתאריך 92/92.
- ב. לשני הצדדים אלו נישואין ראשונים.
- ג. לצדדים שלושה ילדים משותפים שאחד מהם בגיר והשניים האחרים קטינים.
- ד. הבעל הגיש תביעת גירושין והכרוך בה בתאריך 11/11/11.
- ה. האשה הגישה תביעה לשלום בית בתאריך 01/12/11.
- ו. הצדדים פרודים מתאריך 10/11/11.
- ז. הבעל הגיש תביעה לבית המשפט לדמי שימוש ראויים בחלקו בדירת המגורים המשותפת לצדדים.
- ח. התקיימו דיונים וחקירות בתביעות הצדדים.

תמצית סיכום טענות הבעל:

(א) מערכת היחסים בין הצדדים קשה מזה תקופה ארוכה.

gov

www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(ב) הצדדים פנו לעו"ד מיכל הכהן לעריכת הסכם גירושין ולחלוקה רכושית, ולאחר שלא הגיעו להסכמה הבעל הגיש תביעת גירושין כרוכה, והאשה הגישה לאחר מכן תביעה לשלום בית, וזאת בחוסר תום לב מוחלט כדי לנשל את הבעל מהרכוש המשותף.

(ג) מערכת היחסים בין הצדדים היתה קשה עוד לפני הפרידה.

(ד) הצדדים פנו למטפלים שונים, אך זה לא הצליח וזאת על פי הודאת שני הצדדים.

(ה) הפירוד בין הצדדים החל עוד טרם עזיבת הבעל את בית המגורים על פי דרישת האשה (10/11), כאשר על פי הודאת האשה הצדדים הפסיקו לקיים יחסי אישות מאז חודש יולי 2011.

(ו) על פי הודאת האשה כבר בחודש ספטמבר 2011 הם ידעו שהם כבר נפרדים, ואפילו דיברו איך יגידו את זה לילדים.

(ז) הצדדים סיכמו שלצורך הפרידה הרכושית בהליכי הגירושין ייעזרו במגשרת שהינה עו"ד לענייני משפחה והיו אצלה כשנה לפני כן.

(ח) התביעה לשל"ב שהגישה האשה היא תביעה שקרית, כאשר ראתה האשה כי היא לא תצליח להוציא מהבעל רכוש החליטה להערים על הבעל ועל ביה"ד ולהגיש תביעה לשלום בית, לאחר שכבר הוגשה תביעת הגירושין הכרוכה על ידי הבעל.

(ט) בתביעת של"ב, האשה משקרת בטענה כאילו רק נתגלעו חילוקי דעות והבעל שיבש את שלום הבית ללא פעולה כלשהי מצד האשה, בעוד שבדיון הוכחות האשה הודתה בחקירה שהיא כבר ידעה שהם מתגרשים והפניה לעו"ד הכהן היתה רק לצורך חלוקת רכוש. הלזה ייקרא אשה תמה?

(י) לאחר שהאשה הוציאה את הבעל מהבית היא התריעה בפניו שלא יחזור לבית שכן היא תוציא נגדו צווי הרחקה. וכפי שהוגש לבית הדין האשה מימשה את האיומים שלה והוציאה צו הרחקה כנגד הבעל.

(יא) לפני שהבעל עזב את בית המגורים האשה לא טרחה לעשות אפילו איזושהי פעולה כדי לדבר על ליבו של הבעל להמשיך את הזוגיות.

(יב) הרי אם אשה באמת היתה רוצה בשל"ב, היא היתה מסכימה ללכת לגישור שיפעל לצורך שלום הבית, דבר שכמובן היא סירבה לו. הרי אם האשה היתה רוצה שלום בית היא היתה נלחמת על כך באותו חירוף נפש שהיא נלחמת שלא למכור את בית המגורים.

gov
www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(יג) האשה מקללת, משפילה ומזלזלת בבעלה ובמשפחתו. האשה טרחה להבהיר היטב כי הבעל לא לרמתה כאשר היא מתייחסת אליו כאל אובייקט טיפולי בלבד ולא כאשת חיק החפצה בשלום בית עם בעלה.

(יד) היחידה שנוהגת באלימות היא דוקא האשה כלפי הבעל. הבעל העיד כי האשה נהגה כלפיו באלימות בחופשה המשפחתית ביוון ואף סטרה לו לפני הילדים, עדות שלא נסתרה אפילו בחקירה חוזרת של ב"כ האשה. האשה בעדותה הבהירה כי הטיחה את המאפרה כלפי הבעל.

(טו) האשה ניחקה את קוד האזעקה של הבית השייך גם לבעל ואסרה על הילדים למסור את הקוד לאביהם.

(טז) האשה מאיימת על הבעל שלא יעז להיכנס לבית המגורים שכן היא תפנה למשטרה ותוציא נגדו צו הרחקה, ואף הראתה לו את כוחה ומימשה את האיומים בפועל.

(יז) האשה ממרידה ומתסיסה את הילדים כנגד אביהם, והביאה את הילדים לנהוג באלימות פיזית ומילולית.

(יח) האשה מכפישה את שמו הטוב של הבעל בכל מקום, בעסקיו ובבנקים אותם הוא צריך במהלך עבודתו.

(יט) מכל ההתנהלות בדיוני ההוכחות וחקירות הבעל והאשה עולה, כי האשה מאסה בבעל לאורך תקופה ארוכה ואין סיכוי לשיקום היחסים בין הצדדים.

(כ) על כן מתבקש בית הדין לקבל את תביעת הבעל על כל רכיביה, ולחייב את האשה בגט.

תמצית סיכום טענות האשה:

א. התובע נקלע למשבר אישי לאחר שנות נישואין ארוכות, יפות וטובות בעיקרן. נמאס לתובע מאשת נעוריו אם ילדיו.

ב. אמרנו "נמאס" אין הכוונה למאיסות אלא לרצון התובע לחדש את נעוריו, להתרענן, לשנות אווירה, לפתוח דף אחר. התובע הביע חוסר שביעות רצון מהזוגיות. התובע גילה את דעתו להתגרש. הנתבעת עשתה את כל שלא ידה להניא את התובע ממסלול של גירושין.

ג. המשבר הביא את בני הזוג להסתייע באנשי מקצוע. הנתבעת חפצה בכל מאודה לשמר את הנישואין, הנתבעת עשתה את כל שלא ידה להציל את הנישואין אך התובע בשלו הוא חפץ להתגרש. הנתבעת עשתה הפוך על הפוך והלכה עם התובע את כברת הדרך שביקש להובילה

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

והחלה עמו את הליך הגישור. תקוותה של הנתבעת הייתה כי כאשר יעמוד התובע מול תהום הגירושין הוא יתעשת ויחזור בו מדרכו הרעה.

ד. בני הזוג פנו גם להליך גישור. בעיצומו של הליך הגישור הגיש התובע תביעת גירושין. אל התביעה הוא כרך את הרכוש, מזונות אשה ואפילו מזונות ילדים. הדבר היה כחודש לאחר שהתובע יצא מבית המגורים.

ה. הנתבעת אינה מוכנה להתגרש. הנתבעת מאמינה שטיפול נכון יסייע לבעל ויחזיר אותו אל דרך הישר, כפועל יוצא מכך הגישה האשה תביעה לשלום בית.

ו. עיון בכתב התביעה יגלה שאין בו עילת גירושין.

ז. בתביעת הגירושין הודה הנתבע כי יחסי הצדדים ידעו עליות ומורדות לאורך השנים, וכי משבר כלכלי גרם לערעור מערכת היחסים.

ח. יש לקבוע כי הבעל הגיש את תביעת הגירושין כפועל יוצא מכושר שיפוטי לקוי עקב משבר בו הוא מצוי. המשבר הינו בעל פן כלכלי ופן אישי (משבר גיל ה-40). הבעל מבולבל והפכפך.

ט. הבעל ניסה לייצר עליות גירושין הן במסגרת דיון הוכחות שנתקיים בפני כח"ר, והן ע"י התגררות באשה. ניסיונות הבעל עלו בתוהו.

י. הבעל טען כי בטיול ליוון אליו נסעו בני המשפחה, נקטה האשה כלפיו באלימות. גם טענה זו נתגלתה כשקרית ואין לה זכר בתביעת הגירושין.

אחיו של הבעל, [REDACTED], לא יכול היה לאשר את טענת הבעל כי האשה נקטה כלפיו באלימות ביוון, למרות שהתלווה עם בני משפחתו לטיול זה (ראה פרוטוקול מיום 10/12/09).

יא. הבעל ניסה לעורר פרובוקציות כגון הרס בבית המגורים והשתלחות באשה בדיון הוכחות על מנת לייצר עילת גירושין יש מאין.

יב. הבעל ביצע ונדליזם בבית המגורים, על מנת להתגררות באשה ולהפחידה על מנת שתאלץ להוציא כנגדו צו הרחקה שישמש כקלף בפני בית הדין הנכבד. וכך היה ימים בודדים לאחר שביצע הבעל ונדליזם והרס בבית המגורים, הגיש הבעל לבית הדין בקשה ליתן החלטה המחייבת את הצדדים להתגרש, כאשר צו ההרחקה משמש כראיה לכך שהאשה אינה רוצה בו.

מדינת ישראל

יג. האשה הוציאה צו הרחקה כנגד הבעל היות וחששה לשלומה ולשלום ילדיה. האשה משוכנעת כי עסקינן במשבר בר טיפול. התנהלותו הקיצונית של הבעל מאשרת כי הוא זקוק לסיוע וטיפול מקצועי ואינו נוהג בהיגיון.

יד. בית הדין הנכבד ביקש לדעת כיצד התלונה שהגישה האשה במשטרה כנגד הבעל עולה בקנה אחד עם תביעת שלום בית שהגישה האשה. בכל הכבוד האשה לחיים ניתנה ולא לצער. לא ייתכן שהבעל יתעלל באשה. לא ייתכן שמימוש זכות יסוד על ידי אשה לקבל את הגנת המדינה תתפרש כחתיירה תחת שלום הבית. תלונה במשטרה על אלימות הבעל אינה הפרה של שלום הבית.

טו. האשה תטען כי הבעל מצוי במשבר זמני ובעזרת השם חולף. הבעל מבולבל, הפכפך ואינו חושב ונוהג בהיגיון. זאת ניתן ללמוד מן האינדיקציות הבאות:

הבעל בתביעת הגירושין ציין כי פעמיים לאחר שעזב את בית המגורים המשותף לאחר הסלמת היחסים חזר לחיק משפחתו.

ב"כ ביקשה לתאם מול האשה את חזרתו של הבעל הביתה במסגרת חקירת האשה (ראה פרוטוקול). ממה נפשך, אם רצונך לחזור הביתה, אז הבית אינו כ"כ גרוע עבורך, ואם הבית בלתי נסבל מה פשר הניסיונות לחזור?

ב"כ הבעל הצהירה בפני האשה כי הבעל רוצה שלום בית (ראה פרוטוקול) וכי אנחנו מוכנים שהוא יחזור היום וילכו לטיפול.

המגשרת אישרה כי בפגישות הגישור הבעל לא היה בשל לגירושין (ראה פרוטוקול). הבעל הגיע לבית המגורים לאחר שעזב את הבית וביקש לקיים עם האשה יחסים. הבעל הודה כי עשה זאת על מנת לבחון את רצון האשה בשלום בית ולחוש את התחושה כהגדרתו (ראה פרוטוקול).

טז. האשה הינה תמת דרך, נאמנה ומסורה לבעלה ואוהבת את בעלה. האשה רוחשת כבוד למסורת ולערכי המשפחה. האשה נחושה בעמדתה ורצונה בשלום בית. יש ליתן טיפול מקצועי וליווי מתאים על מנת לסייע לבעל לעבור את המשבר בו הוא מצוי, המשבר בו הוא מצוי נובע בעיקר מן הקשיים הכלכליים אליהם נקלע בעבודתו. לצדדים ילדים משותפים. אין לפרק תא משפחתי עקב משבר זמני בר טיפול.

יז. יש לקבל את עמדת האשה כי היא ניסתה לעשות תרגיל "הפוך על הפוך" מול דרישות בעלה להציב את רצונו בגירושין במבחן. במסגרת זו היא זרמה אתו ואף הלכה למגשרת לשיבוט

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

אשר מטרתן גירושין מתוך תקווה שכאשר יגיעו אל פי התהום, שם יעצר הבעל, יחזור בו וישוב השלום על כנו.

יה. כפועל יוצא מן האמור לעיל, דין תביעת הבעל להידחות מחמת היעדר עילה. לחילופין אם יינתן פסק דין לגירושין מבוקש לקיים דיון מעמיק בכל הכרוך בתביעת הגירושין.

- (1) לחייב את הבעל בתשלום כתובה ובתשלום פיצויים.
- (2) למנות מומחה לשום את שווי אחזקותיו של הבעל, לרבות המניות של חברת [REDACTED]
- (3) להורות על פירוק שיתוף בכל המטלטלין לרבות תיק ניירות ערך באופן שיחולק מחצה על מחצה בין בני הזוג.
- (4) לקבוע שסכום של 400,000 ש"ח שנטל הבעל מהקופה המשותפת (הלוואה מהבנק, תוך שיעבוד בית המגורים) והפקיד בקופת חברת [REDACTED] יושב על ידי הבעל לקופה המשותפת.

(5) להורות על איזון משאבים על פי חוק.

כמו כן, ליתן מדור ספציפי קבוע לאשה בכל עת, עד שהתובע ירצה את הנתבעת בהסכם סביר לדוגמא 65% משווי הבית לאשה ו-35% לבעל.

מבוא לפסק בית הדין:

(א) מקרה זה הוא מסוג המקרים השכיחים בבית הדין שצד אחד מגיש תביעת גירושין והצד שני מגיש תביעת שלום בית.

(ב) במקרים אלו פעמים שבית הדין בוחן את התביעות הנוגדות של הצדדים באופן משולב, ופעמים שבית הדין בוחן כל תביעה בפני עצמה מבלי כל קשר לתביעה שכנגד.

(ג) במקרה הנדון בפנינו מדובר בזוג שנקלע למשבר בחיי הזוגיות ככל הנראה עקב קשיים כלכליים שפקדו את עסקיו של הבעל. המשבר הלך והחריף וגרם למריבות וחיכוכים בין בני הזוג, אשר הביא את הבעל לעזוב את הבית לפרק זמן, ולבסוף נאלץ לעזוב את הבית לחלוטין.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(ד) בני הזוג ניסו בעבר לעבור טיפול זוגי אצל מספר מטפלים, וכן פנו לגישור. כל זה לא הביא לפריצת דרך מעשית בסכסוך שנוצר בין בני הזוג.

(ה) כמובן שהפירוד הממושך יוצר הסלמה שהולכת וגוברת ומעמיקה את הקרע בין בני הזוג עד כדי איבה, והגרוע מכל שילדי הצדדים מעורבים עמוק מאד בסכסוך שבין ההורים. כמובן שהנזק הנגרם מכך לילדים הוא בלתי הפיך.

(ו) הגיעו הדברים לידי כך שהבן [REDACTED] המתקרב לגיל 17 מגיע לביתו של אביו ומאיים על אביו, תוך שהוא בועט בדלת הבית בפראות. לצורך המחשת המצב נצטט רק משפט אחד (המצוטט בתגובת הבעל מתאריך 12/12/09) שמטיח הבן באביו באותו מקרה "אני כמו אמא, אני אראה לך מה זה, רק כח אתה מבין".

(ז) כאשר המערכת הזוגית מגיעה לשפל שכזה אמות סיפי מוסד הנישואין מזדעזעים. זהו מצב בלתי נסבל. לכן בית הדין יצא מגדרו מיד לאחר היוודע התפתחות זו, על מנת לנסות לסייע לעצור את הטירוף המתחולל בין הצדדים והציע לצדדים הצעה מאד נדיבה, אחד מחברי הרכב בית הדין ישב עם הצדדים לשיחת לשכה. אולם האשה וב"כ רחו הצעה זו.

(ח) יחד עם זאת האשה וב"כ תובעים גם כיום שלום בית, למרות שכאמור במציאות השוררת בין הצדדים זו משימה קשה ביותר, אבל זה לא בלתי מציאותי.

(ט) לשם כך עלינו לבחון את מהותה וכנותה של תביעת שלום בית של האשה, כאשר מנגד תביעת הגירושין של הבעל היא כנה ונחרצת.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(י) האשה פתחה את תביעת שלום הבית כאמור לאחר שהוגשה תביעת הגירושין של הבעל, בטענה כי "תביעת הבעל היא מניפולטיבית ונועדה לחסום אותה מגישה לבית המשפט לענייני משפחה".

(יא) אתמהא אשה שכה חפצה בשלום בית וכל כך חשובה לה שלימות המשפחה מדוע שהבעל יחשוש שהאשה תקדים ותגיש תביעה לבית המשפט. יתירה מכך, מדוע מציק לאשה שהבעל בתביעתו לבית הדין חסם את דרכה לבית המשפט, הרי כל מגמתה של האשה הוא שלום בית. א"כ מה לה עם בית המשפט, היא אמורה להילחם בחירוף נפש בבית הדין על שלימות המשפחה?

(יב) לאחר הפתיחה הנ"ל ממשיכה האשה וכותבת בתביעתה "האשה נאמנה, מסורה לבעלה ואוהבת את בעלה". בזה הסתיים חלקה של האשה כדי לקרב את הבעל לשלום בית.

(יג) מכאן ואילך בכתב תביעתה מטיחה האשה בבעל את האשם בהרס שלום הבית "הבעל הוא שערער והפר את שלום הבית בין בני הזוג ללא כל סיבה מוצדקת".

הדברים חוזרים על עצמם בהמשך תביעתה שהבעל שיבש את שלום הבית ולעומתו האשה היא נאמנה ומתפקדת כרעיה ללא רכב הנוהגת כלפי הבעל במסירות ובאהבה.

בהמשך תביעתה האשה מונה את הסיבות מדוע הבעל אשם בחורבן הבית.

" (1) הבעל נהג לזלזל באשה, בעיסוקה, מקצועה ופרנסתה.

(2) הבעל נקט באלימות כלפי האשה ונהג לקלל אותה וללעוג לה אף לעיני הילדים. (בכתב תשובתה לתביעת הגירושין של הבעל שהגישה האשה וב"כ כתבה אותו נוסח רק הוסיפה אלימות מילולית. וכאן בכתב תביעתה לשלוי"ב חשמיטה את תמלולית. לחבדל זה יש משמעות גדולה. א.מ.).

(3) הבעל נהג להעלים מהאשה כספים שהרוויח והציג בפניה תמונה שקרית כי אין כסף, בעוד שבמעל האשה נוכחת לדעת כי אין אמת בדבריו.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(4) הצדדים היו מצויים בחליך גישור, מזה תקופה ממושכת, אך הבעל נקט סחבת בלתי מתקבלת על הדעת ומזיקה עד שהליך הגישור הגיע למבוי סתום.

(5) בדיעבד נתברר כי הבעל הפר את אמונה של האשה ונקט במכוון סחבת על מנת להקדימה ולהגיש תביעת גירושין לבית הדין הנכבד ולכרוך אליה את ענייני הרכוש, מזונות אשה ומזונות קטינים כמפורט לעיל.

המשמעות מניסוח הסעיף האחרון מגלה טפח יותר ממה שנזכר לעיל (בפתיחת התביעה לשל"ב), דהיינו בין הצדדים היה כבר בחלל האוויר תחרות סמויה מי ירוויח יותר מפירוק הנישואין מההיבט הכלכלי (אגב זו תפיסה מעוותת שקיימת בציבור שהגבר ירוויח יותר בבית הדין והאשה תרוויח יותר בבית המשפט). מאידך תביעה לשלום בית כדאי להגיש בבית הדין היות ובעקבותיה יכולה האשה לבקש סעד למדור ספציפי כפי שאכן האשה מבקשת במסגרת תביעתה לשלום בית].

(ד) למקרא כתב תביעתה של האשה מהו הרושם שבית הדין אמור לקבל לאור כל הציטוטים הנ"ל, פני האשה לשלום בית או לגירושין. האם הכותרת הראויה לכתב תביעתה הוא שלום בית או גירושין?

הרי כל תביעתה של האשה רצופה האשמות קשות כנגד הבעל בסיכומה הבעל הוא הגורם להרס הבית.

(ט) אמנם בסיום כתב תביעתה כותבת האשה "חרף התנהגותו של הבעל מעוניינת האשה בשלום בית ומבקשת כי הבעל ישוב לחיות עמה בשלום".

סיום לאקוני למדי שלא יכול בשום אופן לשכנע שאכן יש מצד האשה רצון אמיתי לשלום בית.

גם בחקירה של האשה (בפרוטוקול הדיון מתאריך 10/12) נשאלה ע"י ב"כ הבעל:

"מאז באוקטובר 201 חוץ ממה שידעת להתקשר שלא יכול להיכנס לבית, האם שלחת שליח או מגשר או עו"ד שיבוא וידבר על ליבו של עמית לחזור הביתה.

האשה: לא, ביקשתי רק עזרה בגלל ההתנהלות מול הילדים, שמעתי מהילדים שלאבא יש חברות וכנראה הוא צריך להרגיש צעיר עד שירגע ויבין מה הוא עשה.

ב"כ בעל: אמרת שהוא צריך להרגיש צעיר וזה בסדר, אני אומרת לך שהשפלת אותו, מצד אחד את נותנת לו ללכת עם בחורות אחרות והפכת אותו לסרסור.

אשה: מה אתה רוצה שהוא יעשה מחוץ לבית, אני רואה אנשים עוזבים בית לשנה ואח"כ מבינים שאין להם משהו אחר.

ב"כ בעל: האם נלחמת על שלום בית עד ש... עזב, ארגנת איזה ארוחת ערב או שעשית משהו מושך כדי ש... יחזור?

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

אשה: לא".

דבריה של האשה משקפים את כוונותיה. מיותר להוסיף שרצון אמיתי לשלום בית לא מתבטא בהצהרות או סיסמאות אלא בהשקעה מעשית של האחד כלפי השני.

טז) יש להוסיף שכתב תביעתה של האשה שכותרתו "שלום בית", בכל התוכן של התביעה אין שום פניה ישירה וכנה מהאשה לבעל המוכיחה שאכן האשה מצפה לשובו של בעלה לחיקה. כתב תביעה לשלום בית, יותר ממה שצריך להפנות את התביעה לבית הדין, צריך לשכנע את הבעל שיתרצה להיות פרטנר לשלום בית, לא ניתן לדחוף את הבעל להיות שותף לשלום בית באמצעות דיונים בבית הדין, זאת מבינה היטב גם האשה.

יז) ובהתאם לאמור, המשפט החותם את תוכן תביעתה של האשה לשלום בית הוא "האשה מאמינה, כי עזרת בית הדין הנכבד תוכל לשכנע את הנתבע לחזור לשלום בית עמה".

בית הדין כאמור יצא מגדרו והרים את הכפפה שהגישה לו האשה והציע הצעה נדיבה שאינה שגרתית בבתי הדין (ואינה מקובלת בערכאות שיפוטיות מקבילות), על מנת לסייע לצדדים בפירוד ובסכסוך לקיים שיחה עם בני הזוג בלבד באמצעות אחד מחברי הרכב בית הדין בלשכת בית הדין, היות וכאמור מהלך של שלום בית לא ניתן בשום אופן להוביל במסגרת דיונים פורמליים אלא רק באופן ישיר ובלתי פורמלי.

יח) זאת ועוד האשה בדיון שהתקיים בבית הדין בתאריך 10/12/12 לשאלת ב"כ הבעל: "האם הצעת מגשר מטעמך, וכל זה היה לעניין סיום המחלוקת?".

תשובת האשה: "לא הצעתי מגשר, יש הליך משפט ואני לא חושבת שמגשר יכול לעשות זאת יותר טוב מרבנים".

כלומר האשה מגלה את דעתה שהיא סומכת על בית הדין ומבקשת את עזרתם, הן לעניין שלום בית, והן לעניין גישור לצורך סיום חילוקי הדעות בהליך הגירושין. כאמור בית הדין נענה לבקשת האשה.

יט) בהתאם לכך בית הדין הוציא החלטה מתאריך 12/12/12 וכתב:

"לאור המציאות שבה מצויים הצדדים, מציע ביה"ד אפשרות שאחד מחברי הרכב ביה"ד יקדיש זמן מוגבל לישיבה משותפת עם הצדדים (אין צורך בב"כ) בלשכת ביה"ד, כדי לנסות למצוא פתרון לטובת הצדדים".

gov

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

(כ) הבעל וב"כ נתנו הסכמתם להצעת בית הדין מיד למחרת, בתאריך 12/12/2012 ועוד הוסיפו וכתבו בתגובתם "מבוקש בזאת להורות על קיום הישיבה במועד מוקדם ככל האפשר".

לעומתם האשה וב"כ הגיבו כעבור מספר ימים בתאריך 12/12/2012 וזה לשון התגובה:

- 1 " האשה תטען כי הבעל מצוי במשבר, אינו נוהג בהיגיון וזקוק לסיוע מקצועי.
- 2 האשה תטען כי נעשו ניסיונות להידבר עם הבעל, אך עקב משבר בו הוא מצוי, ניסיונות אלו עלו בתוהו.
- 3 כפועל יוצא מן האמור לעיל, לא תהא כל תכלית לניסיון בית הדין הנכבד להידבר עם הצדדים היות וניסיונות שכאלה כבר נעשו ולא נשאו פרי".

(כא) לאור תגובת האשה הוציא בית הדין החלטה בתאריך 12/12/2012 וכתב: "סירובה של האשה להצעת ביה"ד שהגיעה באיחור, הייתה לנגד עיני ביה"ד".

כלומר בית הדין באותה מידה שהוא יכול ללמוד באופן יסודי יותר, על טיב היחסים ומידת הסכסוך בין בני הזוג במסגרת פגישה, יכול הוא להתרשם אף מסירוב על כוונות הצדדים.

סעיף ב' להחלטת בית הדין הנ"ל:

"לאור הנימוק שהאשה וב"כ כותבים בתגובתם אם אכן זהו מצבו של הבעל תמוה כיצד האשה עדין חותרת בתמימות לשלום בית".

נדמה שסעיף ב' אינו זקוק לפרשנות אלא הדברים מאד ברורים.

(כב) חובה להוסיף ולומר ביחס להצעת בית הדין שנדחתה על ידי האשה וב"כ. כפי שכבר נאמר ב"כ הצדדים יודעים היטב שאין זה הליך מקובל שבית הדין מציע שאחד מדייני ההרכב הדין בחיק ישב עם בני הזוג ויקדיש זמן שהוא מעבר לשעות הדיונים, זו הצעה מאד נדיבה שמטרתה אחת לסייע לבני הזוג להגיע לפתרון (כלשון ההחלטה) בסכסוך שביניהם, הפתרון יכול להיות כמובן אחד מהשניים שלום בית (כמובן שלבית הדין אין כל כוונה ורצון לשאת בתפקיד של מטפל זוגי, אבל בהחלט בית הדין יכול לתת את הדחיפה הבסיסית ההתחלתית כדי שמכאן ואילך יוכל להיכנס איש מקצוע ולהמשיך את ההליך), או להביא את בני הזוג לפירוק השותפות ביניהם באופן מסודר (כמובן שאף זה על ידי אנשי מקצוע שיסייעו בפירוק), כאשר המטרה היא להפריד את בני הזוג עם מה שפחות עוינות.

www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

כג) אולם האשה וב"כ כפי הנראה דחו את הצעת בית הדין על הסף מהנימוקים הבאים: "הבעל מצוי במשבר ואינו נוהג בהיגיון ולכן הוא זקוק לסיוע מקצועי". האם האשה אינה מצויה במשבר, האם פירוק התא המשפחתי כאשר בני הזוג חיים בנפרד כבר תקופה ממושכת לא גורמים לאשה משבר?

ברור כשאין שום פתרון והמשבר הולך ומעמיק ואפילו צובר תאוצה, שני הצדדים מצויים במשבר ובאופן טבעי מנסים להיאחז בכל גורם שיכול להביא מזור למשבר ואם בית הדין שהוא גורם מאד דומיננטי במשבר שבין בני הזוג מציע סיוע מרחיק לכת, אנשים נורמליים קופצים ומחבקים בשתי ידיים הצעה שכזו.

ואם אכן המצב עד כדי כך לא נורמלי שרק הבעל מצוי במשבר ואיבד כושר הגיוני ואילו האשה שומרת על שפיות דעתה, אם כן צריך להיות לאשה וב"כ את ההיגיון לנצל את ההזדמנות שבית הדין מציע לטובתה, כדי שבית הדין יתרשם שהבעל אכן חסר היגיון ואיבד את הכיוון והאשה האומללה למרות הכל רוצה באמת בשלום בית.

הנימוק הנוסף שכותבת האשה וב"כ לדחיית הצעת בית הדין "כבר נעשו ניסיונות בעבר להידבר עם הבעל ועקב המשבר שהבעל מצוי בו הניסיונות לא הועילו".

אם כבר נעשו ניסיונות בעבר על ידי אנשים שאינם אנשי מקצוע כמו בני המשפחה של הבעל והאשה, מדוע שלא יינתן צ'אנס לעשות ניסיון נוסף על ידי דיין מבית הדין שהוא עתיר ניסיון בתיקים מסוג שכזה, ויש לו זוית ראייה שונה מאחרים, אם שלום הבית כה חשוב ויקר בעיני האשה?

האם האשה וב"כ כל כך חסים על זמנם של דייני בית הדין שיהיה לשווא?

המסקנה הבלתי נמנעת שהיא גם התשובה לכל השאלות הנ"ל. האשה וב"כ חששו שמא בפגישה אישית ובלתי רשמית עם בית הדין יחשפו את האמת שאינה נוחה ואינה תואמת את העמדה שהאשה וב"כ מציגים בפני בית הדין.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

אולי לכך התכוון ב"כ האשה באמירתו המופיעה בפרוטוקול הדיון מתאריך 10/12/12: "אני לא יכול לומר לאשה כלום מה דעתי, אני חייב לייצג את האינטרסים שלה, אני שמעתי את התמיהות של בית הדין".

כד) בנוסף לתביעת שלום בית שהגישה האשה, המציאה האשה מאוחר יותר בתאריך 01/12/12 כתב תשובה לתביעת הגירושין של הבעל.

סעיף ראשון בכתב ההגנה עוסק בהטחת האשמות של האשה כנגד הבעל (כפי שכבר צוטט לעיל בכתב תביעתה לשלום בית) ובסיום סידרת האשמות כותבת האשה וב"כ "האשה מבקשת לחנוע מהבעל את שלילת קורת הגג שלה" (ההדגשה ומתיחת הקו הם במקור).

סעיף שני עוסק בתביעתה של האשה לשלום בית, שעיקר הדברים כבר הובאו לעיל במסגרת ציטוט כתב תביעתה של האשה לשלום בית.

כה) כתב התשובה של האשה לתביעת הגירושין של הבעל מלמד לכאורה על כוונתה של האשה בתביעתה לשלום בית. הרי במסגרת כתב ההגנה דורשת האשה שלום בית, מדוע יש צורך בפתיחת תיק נפרד לתביעת שלום בית. אלא מאחר ולא ניתן לדרוש צו למדור ספציפי רק במסגרת התביעה לשלום בית, לכן האשה נאלצה לתבוע שלום בית שאכן במסגרתו היא תובעת הוצאת צו למדור ספציפי.

כו) בפרוטוקול הדיון מתאריך 06/12/12 בחקירת הבעל ע"י ב"כ האשה, שואל ב"כ האשה את הבעל:

"כעבור שנה באוקטובר 2011 יצאת ולא שבת מאז?
בעל: נזרקתי מהבית".

האשה וב"כ לא מכחישים את דברי הבעל.

ובהמשך הפרוטוקול שואל ב"כ האשה את הבעל:

"אם המצב כל כך פשוט למה לא עברת להתגורר שם (הכוונה למרתף בית המגורים המשותף) במקום לשלם 5,000 ש"ח לחודש?
הבעל: היא לא הסכימה".

gov
www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

ובהמשך אותו פרוטוקול:

"ב"כ אשה: כמה פעמים בשבוע אתה רואה את הילדים?
הבעל: פעמיים בשבוע, סירבה לתת לי את הילדים יותר".

עוד באותו פרוטוקול הבעל בחקירתו מקריא מתוך דף תימלול של שיחות מוקלטות את דבריה של האשה:

"א) אם יכולתי להיות ברבנות ולהתגרש הייתי עושה עכשיו אם אני יכולה להתפטר ממנו אני רוצה להתחיל את חיי כמו שאתה רוצה להתחיל את חייך
ב) שנינו יכולים להפרד ולצאת לדרך חדשה ולהתנהל בדרך אינטימית אחרת כמה שיותר מהר.
אשה: אתה לא מקריא את מה שאתה אמרת".

כלומר שהאשה מסכימה שהציטוט שהבעל מקריא מהפרוטוקול הוא נכון.

בפרוטוקול הדיון 10/12/2012 בחקירת האשה על ידי ב"כ הבעל:

"ב"כ הבעל: אנחנו יכולים לתאם ש[REDACTED] חוזר הביתה?
אשה: אין לי בעיה ש[REDACTED] יחזור הביתה אך אני רוצה שיהיה 20-30 מפגשים.
ב"כ ד: חזרה הביתה לא יכולה להיות מהיום למחר אחרי עזיבה כל כך ממושכת.

.....
ב"כ הבעל: באיזה אופן את רוצה שהוא יחזור הביתה?
אשה: אבקש הליך טיפולי ונעשה 20 טיפולים ונסביר לילדים שאבא חוזר וכך נחזיר אותו.
ב"כ ד: אם יהיה מטפל שימליץ אחרי פגישה אחת או שתיים שאפשר לחזור?
אשה: אני רוצה הליך טיפולי ואעשה לפי המלצות המטפל.

.....
בעל: (מתפרץ) האשה אומרת לילדים שלא יגידו לאבא את הקוד, היא הורסת את הילדים.
אשה: לפני שנה שנתיים היה אותו סיפור, וכשהוא רצה לחזור אפשרתי לו לחזור.

בעל: מה זה אפשרתי לו לחזור זה בית שלי.
ב"כ בעל: (מסבירה את הבעל) יש פה תסכול עצום ולכן הבעל כך מתפרץ.
בעל: אני שנה לבד.

אשה: מה שמתארים פה זה רחוק ממה שקורה, שוכרים לו דירה ברמת פולג על הים, מסכן הוא לא, מאושר שלבסוף הוא נפרד ממני, במשבר הראשון אמרתי לו בא נלך לטיפול וזה לא עבד, לחזור על אותה טעות ויהיה עוד חודש חודשיים פיצוץ זה לא ילך, אנחנו לא חברים יש כאן 3 ילדים שרואים שהאבא הולך וחוזר, אני רוצה טיפול שלא ישגע את הילדים.
בעל: הילדים מושתים ע"י אמם, היא מלכלכת אותי, אני נקרע, אומרת לילדים אל תגידו לאבא את קוד האזעקה, מעולם לא שמעתי את הילדים שלי מדברים אלי כך.

.....
בעל: אני רוצה לחזור היום הביתה ושתכין לי ארוחת ערב נראה נכונות מצדך.

.....

www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

ש: אני מצרפת הקלטות, אחרי ש [REDACTED] עזב בנובמבר 2011 אמרת ל [REDACTED] שנינו יכולים לחגוג את הפרידה ואני יכולה להיערך בצורה אינטימית ונוכל להיפרד, בתחילה אמרת אני רוצה סך הכל מחצית מהזכויות ופתאום מגישה תביעה לשלום בית ופתאום את לא מוכנה לאפשר [REDACTED] לחזור ומצד שני אפילו לא יצרת קשר איתו?
ת: אנחנו נתגרש אחרי שנמצא את כל הדרכים, גירושין כרגע לא עובר לי בגרון".

כו) לאחר שהבאנו באריכות ציטוטים מהדו-שיח המתנהל בין הצדדים מהו הרושם המתקבל למקרא הדברים והתגובות של האשה? האם מאן דהוא יכול לומר שסגנון הדיבור של האשה מעיד על כמיהה עזה לחזרתו של הבעל הביתה? האם מדבריה של האשה ניכר שהבעל חסר לה? האם היה ניכר מדבריה של האשה מצוקה מהבדידות שהיא מצויה בה?

ובסיכום, האם דבריה של האשה משרדים שאיפה לשלום בית?

התשובה חד משמעית. המשתמע מדבריה של האשה הוא ההיפך הגמור בדיוק. לא נתחיל לדקדק בכל משפט אלא רצף הציטוטים כפי שהובאו כמכלול מדבר בעד עצמו. האשה אינה רוצה שלום בית!

כח) יותר מכך בגישה שהאשה נוקטת כלפי הבעל בכל התקופה של הפירוד, יש בה התנשאות, כפי שהדבר בא לידי ביטוי באופן בולט מהפרוטוקולים הנ"ל, והיא גורמת לבעל ריאקציה ורק מעמיקה את הקרע בין הצדדים.

הרי האשה בתפקידה המקצועי היא מטפלת זוגית, האם היא לא מבינה זאת, האם הסנדלרים הולכים עד כדי כך יחפים?

התשובה כאמור שהאשה אמנם מדברת על שלום בית, אבל היא באמת רוצה גירושין.

כט) לא נעלם מעיני בית הדין דמעותיה של האשה במהלך חקירתה ע"י ב"כ הבעל שמעידים על המשבר שפוקד את האשה, וכפי שכבר כתבנו לעיל, בני זוג נורמליים שנמצאים בהליך של גירושין, גם כאשר הם מעוניינים להתגרש מכל סיבה שהיא, איך אפשר שלא לבכות על חורבן הבית שהיה קיים במשך הרבה שנים ונולדו לתוכו שלושה ילדים.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

אולם זה אינו מהווה הוכחה על רצון לשלום בית כפי שרוצה להוכיח ב"כ האשה בחקירתו את הבעל בתאריך 06/12/ כמצוטט בפרוטוקול:

"ב"כ אשה: בכתה אצל המגשרת!

בעל: לא זוכר.

ב"כ האשה: אם היא תבוא ותעיד שהיא בכתה המון, אם היא רוצה להתגרש למה היא בוכה?"

כמו כן, האשה רצתה להוכיח שפניה לשלום בית היות ובכתה בהליך הגישור. כפי שהיא מספרת בחקירתה מצוטט בפרוטוקול מתאריך 10/12/:

"אני חשבתי שהמגשרת תזעזע אותי אך הוא היה במקום אחר, כל המפגש בכיתי בזמן הליך הגישור עם..."

(ל) אף אם בית הדין הרחיק לכת בקובעו שהאשה רוצה גירושין, היא בודאי לא רוצה שלום בית, ואם להתגרש, אז בתנאים המתאימים לה.

(לא) כדי לחזק את הקביעה שאין רצונה של האשה בשלום בית, נוסיף עוד להוכיח מהמצוטט בפרוטוקולים.

בפרוטוקול מתאריך 10/12/ בפתח הדיון מודיע ב"כ האשה:

"אני רוצה לפתוח בהקדמה, התנהלו מגעים ביממה האחרונה שלושה מעוניינים להיפגש, הבעל והאשה ואחיה של האשה, והוא יוכל להשפיע מטובו להגיע להסדר כולל לבני הזוג, אני אומר זאת בצורה הכנה".

הסדר כולל בסכסוך שבין בני זוג פירושו הפשוט הסכם גירושין כולל, כך שהודעת ב"כ האשה מלמדת להיכן פני שני הצדדים מועדות. וכפי שבהמשך דבריו שם אומר ב"כ האשה: "אני לא יכול לומר לאשה מה דעתי, אני חייב לייצג את האינטרסים שלה".

ובהמשך אותו פרוטוקול מופיעה למתן עדות המגשרת עו"ד מיכל הכהן. ב"כ הבעל שואלת:

"הליך הגישור היה לגירושין?

עדה: ודאי.

ב"כ הבעל: אני רוצה לדעת אם באו לכיוון גירושין?

עדה: בפעם השניה כן, הם באו לסיים אצלי את הליך הגישור והם החליטו לסיים אצלי כל אחד בדרך אחרת.

gov

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

ב"כ הבעל: האם הרגשת [REDACTED] שהיא בשלה לגירושין?
עדה: היו פגישות שכן והיו פגישות שלא, כנ"ל לגבי [REDACTED] ולא הייתי
במקום של מטפלת.

.....
ב"כ האשה: את רוצה לומר לי שהקושי של [REDACTED] להסכים לגירושין היה
יחסית רף גבוה לאנשים אחרים?
עדה: היה קשה לה לקבל את פירוק המשפחה יש אנשים שקשה להם יותר
ויש אנשים שקל להם פחות".

אף מעדותה של המגשרת אנו שומעים באופן ברור שהליך הגישור היה למטרת גירושין, יתכן
בהחלט שתחילת הליך הגירושין היה ביוזמת הבעל והאשה נגררה אליו, אבל עם התפתחותו
של ההליך גם האשה השלימה (אולי באופן איטי כפי המשתמע מעדות המגשרת) עם הליך
הגירושין והיא בהחלט זרמה אתו באופן אקטיבי.

לב) ההסבר של האשה שהיא הלכה לגישור עם הבעל מתוך תקווה של "הפוך על הפוך" שכאשר
יעמוד הבעל מול תהום הגירושין ויחוש אותם במסגרת הגישור הוא יתעשת, אינה עומדת
במבחן המציאות שהאשה היא חלק מרכזי ממנו. דהיינו אם היתה רק מהדורה אחת של סדרת
פגישות אצל המגשרת ניחא, אולי היה ניתן לקבל את ההסבר של האשה. אבל כאשר מדובר
שההליך הגישור התבצע בשתי מהדורות, מהדורה ראשונה שנת 2010 בה התקיימו 5-6
מפגשים אצל המגשרת. כעבור שנה התקיימה מהדורה שניה בה התקיימו סידרה של 10
מפגשים (ע"פ עדותה של המגשרת המופיעה בפרוטוקול).

אם אכן כל מטרת ההליכה של האשה לגישור עם הבעל היתה מתוך כוונה של "הפוך על
הפוך", כאשר האשה רואה שבפעם הראשונה היא לא הצליחה לזעזע את הבעל כפי שקיוותה,
מדוע חזרה על ההליך זה פעם שניה. וכפי שאמרה המגשרת בתשובתה לשאלת ב"כ הבעל
האם הם באו לכיוון גירושין? ותשובתה היתה: "בפעם השניה כן, הם באו לסיים אצלי אלא
שכל אחד רצה בדרך שנוחה לו לסיים".

תביעת שלום בית של האשה זה בהפוך על הפוך!

לג) פרט נוסף שחשוב לציין. כאשר בני הזוג היו בתחילת המשבר ביניהם פנו לשני מטפלים זוגיים.
בית הדין במהלך הדיונים שאל כמה פעמים האם הצדדים מוכנים לויתור סודיות על המפגשים
שהתקיימו אצל יועצי הנישואין. הבעל השיב מיד בחיוב, והאשה התעלמה. תגובה זו יכולה
בהחלט ללמד על מידת נכונותה של האשה ליצור שלום בית.

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

ואם עסקינן בטיפול זוגי נחזור לסעיף הקודם, מדוע האשה היתה צריכה להתחכם עם הבעל וללכת ב"הפוך על הפוך" ולא ללכת בחשיבה פשוטה בדרך המקובלת ולעשות מאמץ לגרור את הבעל להמשך טיפול זוגי כפי שדורשת האשה כיום 30 טיפולים זוגיים כדי לאפשר לבעל לשוב הביתה?

(ד) לאחר כל אריכות הדברים העוסקת בתביעת שלום בית של האשה סיכום קצר. כלל ידוע לכולם שתביעת שלום בית משמשת בחלק גדול מאד מהמקרים כתביעה טקטית, לצורך השגת יתרון על הצד שכנגד. לכן כאשר מגיעה לבית הדין תביעה שכותרתה "שלום בית" לא חל על תביעה שכזו הכלל של "אין מקרא יוצא מידי פשוטו". מאחר וכאמור בתביעה שכזו יש יותר תורת הנסתר מאשר תורת הנגלה, ושומה על בית הדין לבחון תמיד את כנותה וצפונותיה של תביעה מסוג זה.

אף במקרה דנן בית הדין שואל את האשה: "כשאת אומרת כך (שלום בית) למה את מתכוונת?" ביה"ד גם עונה: האשה מתכוונת להיפרד מבעלה.

(ה) באשר לטענת האשה וב"כ שאין כל עילה לתביעת הגירושין של הבעל, יתכן שאכן אין עילה המעוגנת בהלכה, אולם לאור כל מה שהוכחנו לעיל אין צורך בעילה לגירושין, די לנו בכך ששני הצדדים אינם רוצים לחזור ולחיות ביחד, אלא שהבעל תובע גט והאשה מסרבת לגט. זהו המקרה הקלאסי המוכר של בעל ואשה המורדים זה בזה שחלה עליהם הילכת רבינו ירוחם.

וכך לשונו של רבינו ירוחם בספר מישרים (נתיב כ"ג חלק ח):

"כתב מורי הרב אברהם בן אשמעאל כי נראה לו שאשה שאמרה לא בעינא ליה יתן לי גט וכתובה, והוא אמר אנא נמי לא בעינא לך אבל איני רוצה ליתן גט. מסתברא דאין דנין אותה כמורדת להפסידה כלום מעיקר כתובה ונדוניא. אלא מיהו משהינן לה תריסר ירחי אגיטא דילמא הדרי בהו, לאחר שנה כופין אותו לגרש והפסידה תוספת".

נבאר את דברי רבינו ירוחם בקיצור נמרץ מאחר וכבר האריכו ודשו בו בפסקי דין רבים.

רבינו ירוחם קובע באשה התובעת גט וכתובה מבעלה, והבעל אינו מעוניין בשלום בית עם אשתו, ויחד עם זאת הוא מסרב לתת לה גט, הדין הוא שממתינים שנים עשר חודש, אולי יחזרו

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

בהם הצדדים מעמדתם או אפילו צד אחד יחזור בו, במידה ולאחר י"ב חודש כל אחד מהצדדים נשאר בעמדתו כופין את הבעל לגרש.

כל שכן במקרה הפוך שהבעל תובע גירושין והאשה מסרבת לקבל גט, וגם אינה רוצה לשוב ולחיות עם בעלה, לאחר המתנה של שנה יכפו את האשה לקבל גט. מפני שהבעל מצווה בפריה ורביה ואילו האשה אינה מצווה, וכן כל מה שהבעל אינו יכול לגרש את אשתו בעל כרחיה הוא משום חרם רבינו גרשום.

רבינו ירוחם קבע לא רק את נושא הגירושין בבעל ואשה המורדים זה בזה, אלא גם את דין הכתובה והנדוניא, אולם אנו בשלב זה נתייחס רק לנושא הגירושין.

(ל) הנלמד מדברי רבינו ירוחם, כאשר שני הצדדים מעוניינים בפירוד ואף צד אינו מעוניין לחזור ולחיות עם הצד השני, אלא שצד אחד רוצה לסיים את הליך הפירוד לגמרי על ידי מתן גט, והצד השני אמנם חפץ בפירוד אבל אינו מוכן לסידור גט אלא רוצה הוא לכבול את הצד שכנגד, דהיינו לעגן אותו, אז חל הדין שכופין את סרבן הגט.

לפי רבינו ירוחם לא יתכן מצב בין בני זוג, שהאחד יהפוך את השני לבן ערובה שלא מתוך רצון להחזירו לחיות עמו חיי זוגיות, אלא להשגת מטרות אחרות, דאז הצד המסורב נחשב כמעוגן וחל הדין שכופין את סרבן הגט לגירושין כדי להציל את המעוגן.

[בכל פסקי הדין הילכת רבינו ירוחם ידועה בהגדרתה "דין מורדים זה בזה". מהבחינה המהותית הדבר כלל אינו ברור, מפני שמורד הוא מי שאינו מקיים את החובות המוטלות עליו, כגון במקרה של בעל ואשה נשואים, אם הבעל מיפר את חובותיו כלפי אשתו הרי הוא מורד.

הוא הדין הפוך. אם האשה אינה מקיימת חובותיה כלפי בעלה היא היא מורדת. אבל כאשר הבעל והאשה כל אחד מהם אינו רוצה את שני, זאת אומרת שיש ביניהם הסכמה (אולי מכורח המציאות) שהם יחיו בפירוד, א"כ לא ניתן לכנותם מורדים זה בזה, מאחר וההפרה היא הדדית. במידה וההתנתקות בין הזוג החלה בכך שאחד מבני הזוג התנער מחובותיו וזה גרם לבן הזוג השני שאף הוא אינו מוכן לקיים חובותיו הנובעות מן הנישואין, אז ניתן להגדיר את הראשון כמורד כל עוד השני מעוניין בהמשך חיי הנישואין, אבל השני שכיום גם הוא אינו רוצה בנישואין, ודאי לא ניתן להגדירו כמורד היות וכיום שני בני הזוג מעוניינים בפירוד. יותר

 gov
www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

מתאים להגדיר את הילכת רבינו ירוחם "דין של פירוד מוטכם והגירושין אינם מוטכמים".
הבדלי הגדרות אילו יש להם השלכות בהבנת דברי רבינו ירוחם, ובפסק דין אחר כתבנו על כך,
כאמור כאן לא נאריך בדברים.]

לז) אמנם רבינו ירוחם עוסק במקרה שכל אחד מהצדדים מצהיר במפורש שאינו רוצה את השני
לעומת המקרה הנדון בפנינו האשה מצהירה שהיא חפצה בשלום בית. אולם כפי שהארכנו
להוכיח אליבא דאמת האשה אינה רוצה את בעלה והצהרותיה אינן משקפות את התנהגותה.
ואין לדיין אלא מה שענינו רואות (ולא מה שאזניו שומעות), ובעיני בית הדין אנו רואים
שהאשה אינה רוצה את בעלה, ואמירתה שלום בית מכוונת להתנגדות לגירושין מהסיבות
שלה. לכן כאמור המוצא למקרה דנן הוא דינו של הרבינו ירוחם שהאשה חייבת לקבל גט.

לח) זאת ועוד יש לצרף כסניף בלבד לחיוב גט את דבריו הנודעים של רבי חיים פאלג'י בספרו
"חיים ושלום" (חלק ב' סימן ק"ב):

"ואם יראה בעיני בית הדין שעבר זמן ולא היה שום תקנה אז
ישתדלו לתת גט.

.....
כל זאת כתבתי שם כשיהיה דהבעל רוצה לגרש את אשתו והיא
אינה רוצה עתה. אנכי אומר דהה"נ לאידך גיסא כשיהיה הענין
דהאשה אינה מרוצה מבעלה שיעשו גם המה כסדר הזה להאריך
הזמן ולמנות מתוככי השלום ביניהם, ואם בכל זאת שעבר זמן ולא
היה תקנה ישתדלו בית דין בדבר לתת גט ולהפרידם זה מזה דאיכא
תרת לריעותא, האיש דאסור לעמוד בלא אשה ובפרט כשהוא נשוי
וטעם טעם ביאה.

.....
וכל שכן אם הוא פרוץ בעריות כי בודאי אינו יוצא מידי עבירה בכל
יום, וגם האשה שהיא איש אפילו תהיה כשירה עכ"פ בהיותה
אשת איש בלתי בעלה עמה ח"ו יארע לה איזה מקרה רע או לפחות
מאיזה פריצות, כי לא ינקה כל הנוגע בה, ולפעמים תהיה יוצאת
מדעתה להמיר דתה ח"ו או לאבד עצמה לדעת, כי יותר ממה
שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להינשא.

.....
דברדך כלל אני אומר כל שנראה לבית דין שהיה זמן הרבה נפרדים
ואין להם תקנה, אדרבה צריך השתדלות הרבה להפרידם זה מזה
ולתת גט כדי שלא יהיו חוטאים חטאים רבים אחד האיש ואחת
האשה וידעו נאמנה כי כל הבא לעכב מלתת גט כעניין זה כדי

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

להינקם זה מזה מחמת קנאה ושנאה ותחרות עתיד ליתן את הדין.

.....
והנני נותן קצבה וזמן לדבר הזה, דאם יארע איזה מחלוקת בין איש לאשתו וכבר נלאו לתווח השלום ואין להם תקנה ימתינו עד זמן ח"י חודשים, ואם בינם לשמים נראה לבית הדין שלא יש תקוה לשום שלום ביניהם יפרידו הזוג ולכופם לתת גט, עד שיאמרו רוצה אני

המתבאר מדברי הגר"ח פאלג'י שכאשר הבעל והאשה חיים בנפרד קרוב לשנתיים ואין כל סיכוי להשכין שלום ביניהם, על בית הדין לעשות כל מאמץ להפריד ביניהם ואפילו לכופ למתן גט, לא מפני שקיים איזה אשם על אחד מבני הזוג, אלא הפירוד הממושך מחייב לסדר גט, מפני שזו מציאות בלתי נסבלת מצד כל אחד מבני הזוג, שעלול עקב כך להתדרדר למצבים אסורים.

זאת אומרת קביעתו של הגר"ח פאלג'י לכפות גט בפירוד ממושך אינה הלכה הנובעת מדיני אישות שבהם קיימים הלכות אימתי כופין גט, אם זה במקרים שאחד מבני הזוג אינו מתנהג באופן הנדרש כלפי בן הזוג השני, או אם קיים פגם גופני באחד מבני הזוג, אלא זו הלכה הנובעת מהחוב המוטל על בית הדין לאפרושי מאיסורא את הצדדים, לכן בתי הדין לא הסתמכו על דברי הגר"ח פאלג'י כעילה לחייב גט, אלא רק צירפו את דבריו כתוספת במידה וקיימת עילה מדיני אישות לחייב גט.

(לט) למרות האמור, בית הדין הגדול התבסס על דברי הגר"ח פאלג'י להתיר חרם דרבינו גרשום לגרש אשה בניגוד לרצונה (גם בבני הזוג הנדונים בפנינו קיים חדר"ג), במקרה הזה למקרה דנן (מובא בפד"ר חלק ז' עמוד 112) בהרכב הרבנים זצ"ל הנשיא הג"ר יצחק נסים, הג"ר יוסף שלום אלישיב, הג"ר בצלאל ז'ולטי. נצטט את דבריהם היות והדברים כאמור תואמים להפליא את ענייננו:

"לכאורה כאשר עוברים על החומר של המתדיינים, מתקבל הרושם כי במקרה דנן לא נשאר לאשה שום יחס חיובי כלפי בעלה ולא קיים עוד אצלה כל קשר נפשי אליו, ואינה מעוניינת בבעלה בתור שכזה כלל, ואם כך הרי ההסבר היחידי שיש לתת לסירובה של האשה להגיע לידי הסדר סופי של פירוד הוא לכאורה רק נקמנות גרידא בחינת "תמות נפשי עם פלישתים", ותו לא. אם כי יתכן שזה נובע מהצטברויות של מרידות שהיא נוקטת בלבה כלפי בעלה אך מסיבה זו או מסיבה אחרת דבר זה לא משנה עצם העובדה שהיא בבחינת לא בעינא ליה משום שהוא שנאוי עליה, ובכל זאת אינה

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

רוצה להיפרד ממנו "אחזתיו ולא ארפנו", וניחא לה שהמצב הבלתי נורמלי יימשך לעולמים וירעו שניהם עד שיסתאבו.

ויש לדון אם תקנת רבינו גרשום מאור הגולה ז"ל לא לגרש בניגוד לרצון האשה – כוללת גם מקרה כעין זה ... מפני שרוצה להחזיק בו כבן ערוכה. מסתברא שלא על כגון זה תיקן רבינו גרשום מאור הגולה ז"ל.

ובהמשך דבריהם שם כתבו "ועיין מה שכתב ספר "חיים ושלום" להגר"ח פאלג'י ז"ל (ח"ב סימן קי"ב)" וכתבו על דברי הגר"ח פאלג'י:

"ואף אם נאמר דמשום חומר חרם דרגמ"ה ז"ל לא לגרש בעל כרחא יש להחמיר בכל גווני, ולא נרחיק לכת בהגר"ח פ"ז ז"ל, מכל מקום יש לדון דעכ"פ יש לאפשר בכה"ג לבעל להשליש גט וכתובה סכום אשר יקבע בית הדין, ולהיפטר על ידי כך מהחובים המוטלים על בעל כלפי אשתו".

ובסיום דבריהם כותבים שם:

"לאור האמור אנו מחליטים: מחזירים את הדיון לכבוד בית הדין האזורי על מנת לדון ולברר אם אין בסירובה של המשיבה להגיע לידי הסדר משום נקמנות גרידא ולפסוק בהתאם לאמור לעיל".

כלומר במסקנתו קובע בית הדין הגדול שאם סירובה של האשה לקבל גט אינו נובע מרצון לשלום בית, יש לחייבה בגט וזאת כאמור בהסתמך על דברי הגר"ח פאלג'י.

(מ) ס' י' ט:

לסיום פסק הדין חובה להדגיש, בית הדין לא בחן בשלב זה בעטיו של מי נגרם הפרוד בי בני הזוג, אלא התייחס אך ורק למצב העובדתי של הפירוד. לכן בית הדין הקדים כבר וציין שאין צורך בעילה לגירושין, דהיינו לקבוע מי מהצדדים אשם בפירוד ומה הסיבות שהביאו את הצד האשם, אלא קביעת בית הדין היא מי הוא הגורם המעוניין להנציח כיום את מצב הפירוד, והאם יש הצדקה למגמה זו.

לפיכך לעת עתה לא ניתן לפסוק בתביעת האשה לכתובה, שהרי לשם כך יש לבחון מי הגורם לפירוד ומה הביא אותו לכך. בנוסף, היות וכידוע גובה תשלום הכתובה לאשה תלוי ועומד באם האשה תקבל במסגרת חלוקת הרכוש ואיוון הזכויות מחלקו של הבעל, ואם כן כמה.

gov

www.gov.il www.rbc.gov.il

מדינת ישראל

כמו כן, ההסלמה בסכסוך בין בני הזוג שמתפתחת ככל שחולף זמן הפירוד מזיקה מאד לכל הצדדים הנוגעים לסכסוך. משום כך במקרה זה, העדיף בית הדין שלא להפריד בין פסיקה עקרונית בתביעת הכתובה, לפסיקה בסכום הכתובה, אלא להוציאם כריעה אחת בבוא העת, ולהקדים ככל האפשר ולהוציא פסק דין בתביעות היסודיות שהן גירושין ושלום בית.

לאור האמור, בית הדין פוסק כדלהלן:

א] הצדדים חייבים להתגרש.

ב] תביעת האשה לשלום בית נדחת.

ג] על הבעל לפתוח תיק לסידור גט.

ד] ביה"ד קובע מועד לסידור גט [REDACTED]

ה] בית הדין בשלב זה לא ייתן פסיקה בתביעת הכתובה, עד לאחר חלוקת הרכוש בין הצדדים. במידת הצורך יתכן ויקבע דיון בתביעה זו.

ו] דירת הצדדים המצויה [REDACTED] תימכר לכל המרבה במחיר.

ז] במידה והצדדים מעוניינים בשמאי לצורך קביעת ערכה של הדירה, עליהם להגיש בקשה לבית הדין ובית הדין ימנה שמאי.

ח] במידה ואחד מהצדדים מעוניין לרכוש חלקו של הצד השני, יודיע על כך לבית הדין.

זכות ראשונים תינתן לאשה.

ט] הליך המכירה או הרכישה יתבצע על פני תקופה של 4 חודשים מיום מתן פסק הדין.

י] הצדדים מחוייבים לשתף פעולה לצורך פירוק השיתוף בדירת המגורים.

www.gov.il www.rbc.gov.il